

Istorie

Caietul elevului

Clasa a VIII-a

Cuprins

Unitatea 1. Introducere	5
1.1. Spațiul geografic natural	6
1.2. Periodizarea istoriei românilor	10
Test	14

Unitatea 2. Preistoria în spațiul românesc	15
2.1. Epoca pietrei	16
Studiu de caz: Culturile Cucuteni și Hamangia	20
2.2. Epoca metalelor	22
Studiu de caz: Cultura Sărata Monteoru	26
Test	28

Unitatea 3. Geto-dacii	29
3.1. Izvoare istorice despre geto-daci: Herodot, Cezar, Strabon	30
Studiu de caz: Histria	34
3.2. Burebista și Decebal. Cucerirea Daciei de către romani	36
Studiu de caz: Sarmizegetusa	40
Studiu de caz: Podul de la Drobeta și Columna lui Traian	42
Test	44

Unitatea 4. Etnogeneza românească	45
4.1. Dacia romană. Romanizare. Creștinism	46
4.2. Așezarea slavilor la sudul Dunării. Romanitatea orientală	52
4.3. Poporul român – popor romanic	56
Studiu de caz: Surse istorice despre români la sfârșitul mileniului I	60
Test	62

Unitatea 5. Evul Mediu românesc	63
5.1. Primele forme de organizare statală	64
5.2. Statele medievale în spațiul românesc: Transilvania, Țara Românească, Moldova, Dobrogea	68
Studiu de caz: Diversitate etnică și confesională în spațiul românesc	74
5.3. Spațiul românesc și politica de cruciadă târzie, de la Mircea cel Bătrân la Mihai Viteazul	76
Studiu de caz: Cetăți medievale	80
Studiu de caz: Biserica Episcopală de la Curtea de Argeș	82
Test	84

Unitatea 6. Modernitatea timpurie	85
6.1. Constantin Brâncoveanu, Dimitrie Cantemir	86
6.2. Iluminism și reformism: Transilvania sub Habsburgi	90
Studiu de caz: Școala Ardeleană. <i>Supplex Libellus Valachorum</i>	94
6.3. Secolul fanariot	96
Test	100

Unitatea 7. Lumea românească până la jumătatea secolului al XIX-lea	101
7.1. Românii între Orient și Occident. Conservatorism și modernizare	102
Studiu de caz: Tudor Vladimirescu	106
Studiu de caz: Generația pașoptistă. Programe și consecințe ale revoluției	108
Studiu de caz: Romii – de la robie la emancipare	110
Test	112

Unitatea 8. România modernă	113
8.1. Formarea statului român modern: domnia lui Alexandru Ioan Cuza	114
8.2. Regatul României – Carol I	116
Studiu de caz: Constituția din 1866	118
Studiu de caz: Războiul de Independență	120
Studiu de caz: Opțiuni politice în România modernă	122
Studiu de caz: Cultura în spațiul românesc	124
Test	128

Unitatea 9. România secolelor XX – XXI	129
9.1. România și Primul Război Mondial	130
9.2. Marea Unire din 1918	134
9.3. România interbelică. Economie și societate – lumea urbană și lumea rurală	138

Studiu de caz: Orașul – arhitectură modernă și tradiții rurale	142
Studiu de caz: Minoritățile naționale în România	144
Studiu de caz: Constituțiile din perioada interbelică	146
Studiu de caz: Idei politice în lumea românească, în perioada interbelică	148
Studiu de caz: Monarhia după Primul Război Mondial	150
9.3. România în Al Doilea Război Mondial	152
Studiu de caz: Holocaustul în România – evreii și romii	156
9.4. România – stat comunist	158
Studiu de caz: Rezistența anticomunistă	162
Studiu de caz: Viața cotidiană în perioada regimului comunist	164
Studiu de caz: Manipulare și propagandă. „Omul nou“. Consecințe	166
Studiu de caz: „Epoca Nicolae Ceaușescu“	168
9.5. România în contextul Războiului Rece	170
9.6. Regimul politic democratic din 1989 până azi	174
Studiu de caz: Constituția României din 1991	178
9.7. Integrarea euroatlantică a României	180
Test	184

Teste – Răspunsuri	185
--------------------	-----

Unitatea 5

Evul Mediu românesc

5.1. Primele forme de organizare statală	64
5.2. Statele medievale în spațiul românesc: Transilvania, Țara Românească, Moldova, Dobrogea	68
Studiu de caz: Diversitate etnică și confesională în spațiul românesc	74
5.3. Spațiul românesc și politica de <i>cruciadă târzie</i> , de la Mircea cel Bătrân la Mihai Viteazul	76
Studiu de caz: Cetăți medievale	80
Studiu de caz: Biserica Episcopală de la Curtea de Argeș	82
Test	84

I. Completați, cu ajutorul informațiilor din manual și al hărții de la pagina 64, tabelul următor. Va rezulta un tablou general al formațiunilor politice prestatate existente în spațiul locuit de români.

II. Marcați, pe harta mută de mai jos, formațiunile statale existente în spațiul locuit de români în secolul al XI-lea.

SPAȚIUL ISTORIC	TIMP ISTORIC	IZVORUL ISTORIC	FORMAȚIUNI POLITICE
Spațiul intracarpatic	sec. IX		
	sec. XI		
La sud de Carpați	sec. XI – XIII (1247)		
La est de Carpați	sec. X – XIII		
Între Dunăre și Marea Neagră	sec. X – XIII		

III. Enumerați în spațiile de mai jos:

- 3 izvoare istorice care atestă existența formațiunilor politice în spațiul locuit de români;

.....

.....

.....

- 3 nume de conducători ai formațiunilor politice;

.....

.....

.....

- 3 nume de cetăți-centre politico-administrative ale acestor formațiuni;

.....

.....

.....

- 3 nume de populații migratoare care au trecut peste teritoriul locuit de români în perioada apariției și afirmării formațiunilor politice;

.....

- 3 state vecine care au influențat evoluția cnezatelor și a voievodatelor românești.

.....

IV. Asociați formațiunile politice consemnate în casetele din stânga cu faptele istorice corespunzătoare din casetele din dreapta.

Voievodatul lui Litovoi	Formațiune atestată în anul 1230
Voievodatul lui Gelu	Formațiune situată pe cursul Jiului
Țara Cavarnei	Formațiune atestată la est de Carpați
Codrii Cosminului	Formațiune politică atestată în <i>Diploma Cavalerilor Ioaniți</i>
Cnezatul lui Farcaș	Formațiune politică al cărei conducător a murit în urma unui conflict militar cu maghiarii

V. Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți cerințelor.

„Și oprindu-se aici mult timp, atunci Tuhutum, tatăl lui Horca, cum era el om priceput, după ce a început să afle de la locuitori despre bunătățile țării Ultrasilvane, unde stăpânirea o ținea un oarecare blac Gelu, a început să ofteze, dacă n-ar fi posibil, prin grația ducelui Arpad, domnul său, să obțină țara Ultrasilvana, pentru sine și urmașii săi. Ceea ce pe urmă s-a și împlinit, căci urmașii lui Tuhutum au deținut teritoriile de peste munți până în timpul regelui Ștefan cel Sfânt, și mult timp le-ar fi stăpânit dacă Gyla cel mic, împreună cu cei doi fii ai săi, Bivia și Bucna, ar fi vrut să se facă creștini și dacă n-ar fi acționat fără încetare împotriva sfântului rege.“

(Anonymus, *Faptele ungarilor*)

1. Precizați spațiul românesc dorit de Tuhutum.

.....

2. Menționați numele conducătorului acestei formațiuni politice.

.....

3. Precizați un motiv pentru care Tuhutum a dorit să cucerească acest teritoriu.

.....

4. Enumerați alte formațiuni politice din interiorul arcului carpatic contemporane cu Gelu.

.....

5. Precizați care a fost rezultatul confruntării cu Tuhutum și arătați care a fost evoluția în timp a stăpânirii lui Gelu.

.....

.....

.....

ISTORIA ALTFEL

LEGENDA LUI GELU ROMÂNUL după Dumitru Almaș

Demult, pe valea râului Someș (teritoriul de astăzi al Transilvaniei) se afla un voievodat condus de un bărbat vestit, pe nume Gelu, supranumit de vecinii săi Gelu Românul. Voievodul era cunoscut pentru vitejia, statura impunătoare și forța sa.

Supușii îl iubeau ca pe un frate mai mare sau ca pe un părinte. Țara sa fusese, vreme de secole, ținta năvălitorilor, care o treceau prin foc și sabie, prădând tot ce le ieșea în cale și lăsând ținutul pustiu. Gelu i-a alungat pe cotropitori și a transformat țara într-una bogată și roditoare, cu cetăți puternice în locul celor arse de năvălitori.

El însuși locuia într-o cetate de piatră de pe malul Someșului, împreună cu soția, copiii, sfinții săi de încredere și vitejii săi oșteni. Din păcate, aflând că voievodul este prosper, vecinii, conduși de războinic vestit pentru priceperea sa, dar extrem de lacom, pe nume Tuhutum, au năvălit din nou asupra lui.

Gelu s-a aliat cu voievodul Menumorut, care conducea țara de peste Crișuri, și a luptat cu îndârjire alături de românii lui. În câteva rânduri a reușit să-i înfrângă și a încercat să stabilească pacea și relații de bună vecinătate. Însă Tuhutum a strâns și mai mulți luptători și a atacat din nou:

a fost un adevărat măcel, căruia i-au căzut pradă mai ales românii.

Gelu a rămas aproape singur în calea dușmanilor. A încercat să se retragă pe drumuri cunoscute numai de el, la cetatea Dăbâca, pentru a se apăra în spatele zidurilor ei. Însă Tuhutum l-a surprins, ieșindu-i în cale cu un grup de războinici. Deși Gelu s-a luptat cu încrâncenare, dobărând mulți dușmani, a fost, în cele din urmă, lovit în piept chiar de săgeata lui Tuhutum.

Deși rana îi provoca dureri cumplite, a reușit, cu ultimele puteri, să și-o smulgă din piept și s-o îndrepte spre Tuhutum, cu gândul de a-l răpune cu propria săgeată. L-a rănit însă ușor, pentru că puterile îi slăbiseră după ce pierduse mult sânge. Simțindu-se pe moarte, Gelu și-a îndemnat calul să-i sape groapa și apoi să-l ia cu dinții și să-l arunce înăuntru, ca să nu ajungă în mâinile învingătorilor.

Gelu a rămas, astfel, în memoria colectivă, nu numai pentru vitejia sa ieșită din comun, ci și pentru felul plin de curaj și demnitate în care și-a înfruntat propria moarte.

MOȘTENIRE CULTURALĂ

Mănăstirea Strei
(sec. al XIII-lea, jud. Tulcea)

Biserica de la Densuș
(sec. al XIII-lea, jud. Hunedoara)

Ruinele cetății Dăbâca
(jud. Cluj)

2 Statele medievale în spațiul românesc: Transilvania, Țara Românească, Moldova, Dobrogea

CUVINTE-CHEIE

- **descălecat** = termen folosit de cronicari în legătură cu întemeierea Țărilor Române extracarpatiche, însemnând trecerea munților și întemeierea de țară (nouă);
- **marcă de apărare** = provincie de frontieră în Evul Mediu în unele state, pusă sub guvernare militară pentru apărarea granițelor.

IDEI-CHEIE

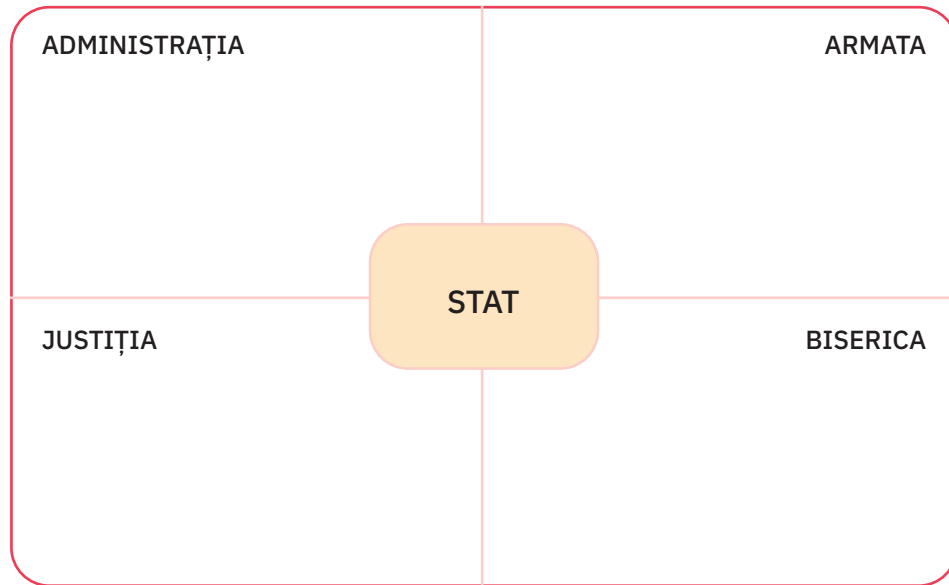
- Prima încheiere politico-statală în spațiul locuit de români a fost cea a românilor sud-dunăreni, în anul 1185, condusă de Petru și Asan. Statul româno-bulgar (vlaho-bulgar) a avut o existență scurtă, fiind cucerit în secolul al XIV-lea de turci.
- Ca stat, Transilvania s-a format simultan cuceririi maghiare, având la bază formațiunile politice prestatale. S-a constituit ca voievodat, în ciuda eforturilor regalității maghiare de a impune principatul, primul voievod atestat fiind Leustachiu. Voievodatul și-a menținut autonomia. În 1541 a intrat sub suzeranitatea otomană, devenind principat.
- Țara Românească s-a format în prima jumătate a secolului al XIV-lea, sub conducerea lui Basarab I. În urma victoriei de la Posada, noul stat și-a câștigat independența de sub regalitatea maghiară.
- La est de Carpați s-a format Moldova, mai întâi ca marcă de apărare sub control maghiar, condusă de Dragoș. Constituirea sa ca stat de sine stătător s-a realizat sub Bogdan.
- Tradiția istorică a descălecatului atestă, pentru ambele țări extracarpatiche, contribuția demografică și instituțională a românilor din Transilvania la formarea lor ca state.
- Formată ca stat între Dunăre și Marea Neagră, Dobrogea a fost integrată Țării Românești în timpul lui Mircea cel Bătrân. După 1417, Dobrogea a intrat sub dominație otomană.

Harta statelor medievale în spațiul locuit de români

IV. În schema următoare sunt enumerate instituțiile fundamentale ale statului ca formă de organizare și conducere a societății. Prezentați rolul fiecăreia.

V. Menționați câte un fapt istoric referitor la statul medieval Transilvania, pentru fiecare din datele istorice consemnate mai jos.

secolul al IX-lea

.....

1050

.....

1176

.....

1222

.....

1541

.....

VI. Completați spațiile libere cu informațiile corespunzătoare.

Între secolele al XI-lea și al XIII-lea, spațiul intracarpatic este cucerit de și organizat ca, cu numele de

Regalitatea maghiară a colonizat aici pe, și

Sașii sunt coloniști care s-au așezat în regiunile, organizându-se în și districte.

..... colonizați mai întâi în Bihor, apoi pe Mureș și pe Târnave, iar în secolul al XIII-lea, în Curbura Carpaților, au fost organizați în

În anul 1211, în Țara Bârsei au fost aduși, fiind alungați în anul

Religia oficială a Transilvaniei era cea

În anul 1541 Transilvania devine

VII. Realizați un text intitulat *Transilvania în prima jumătate a secolului al XV-lea*, referindu-vă la aspecte politice, administrative, etnice, economico-sociale, confesionale.

.....

VIII. Pe baza informațiilor lecției și a documentării din diverse surse, reconstituiți principalele momente ale formării statelor medievale Țara Românească, Moldova și Dobrogea, prin menționarea faptelor istorice realizate de întemeietori. Scrieți în dreptul fiecărei personalități un fapt istoric legat de formarea statului.

ȚARA ROMÂNEASCĂ

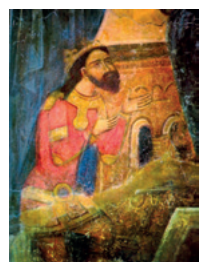
Negru Vodă

.....

.....

.....

.....

Basarab I

.....

.....

.....

.....

Nicolae Alexandru

.....

.....

.....

.....

Vladislav Vlaicu

.....

.....

.....

.....

MOLDOVA

Dragoș

.....

.....

.....

.....

Bogdan

.....

.....

.....

.....

Petru Mușat

.....

.....

.....

.....

Roman I

.....

.....

.....

.....

DOBROGEA

Dobrotici

.....

.....

.....

.....

IX. Pe baza ilustrației și a fragmentului din *Cronica pictată de la Viena*, cu referire la Bătălia de la Posada din anul 1330, realizați un text în care să descrieți lupta, semnificația și importanța acesteia.

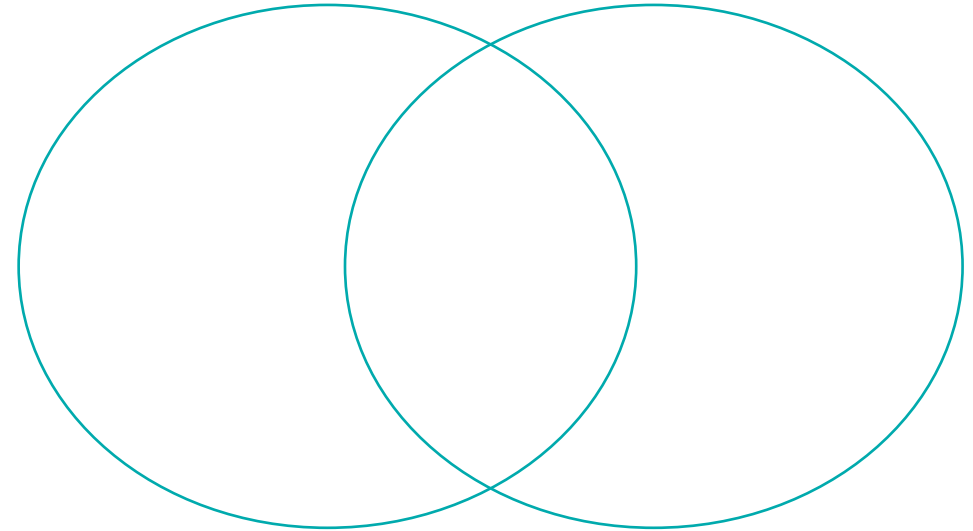
„...mulțimea nenumărată a vlahilor sus pe râpe a alergat din toate părțile și a aruncat săgeți asupra oastei regelui, care se găsea în fundul unei văi adânci [...]. Căci din pricina urcușului prăpăstios din acea vale nu se putea sui în contra vlahilor pe nici una din râpile de pe amândouă laturile drumului, nici nu puteau merge înainte, nici nu aveau loc de fugă [...]. Și a fost aici un cumplit dezastru [...]. Iar regele își schimbase însemnele armelor sale [...].“

(*Cronica pictată de la Viena*, despre Bătălia de la Posada)

X. Completați diagrama Venn de mai jos cu elemente comune și distincte privind procesul de constituire statală a Țării Românești și a Moldovei.

ȚARA ROMÂNEASCĂ

MOLDOVA

XI. Enumerați în spațiile de mai jos:

- 3 dregătorii ale Sfatului domnesc;

- 3 atribuții ale domnitorului;

- 3 elemente ale sistemului de apărare a țărilor române intracarpatică.

ISTORIA ALTFEL

FLUIERAȘUL FERMECAT ȘI LEGENDA VENIRII SAȘILOR ÎN TRANSILVANIA

Venirea sașilor în Transilvania are, după o legendă germană prelucrată de Frații Grimm, legătură cu un cântec de fluier.

Legenda spune că, prin anul 1284, orașelul german Hameln era afectat de o mare invazie de șobolani. Pentru a-i stârpi, locuitorii au încercat toate metodele, însă rezultatele au întârziat să apară. În aceste condiții, un cântăreț din fluier, numit *Der Rattenfänger*, abia sosit în localitate, s-a oferit să scape orașul de șobolani, în schimbul unei sume de bani.

Străinul cu înfățișare ciudată și haine peștrițe a luat fluierul și a început o melodie parcă fermecată. Cât ai clipi, șobolani se revărsau spre el din toate cotloanele, chemați de sunetul fluierașului. Cântărețul s-a îndreptat spre râul Wesser, unde s-au înecat toți șobolani. Zile în șir au petrecut locuitorii, fericiți că au scăpat de pacoste.

Însă la vremea recompensei, cântărețul nu și-a mai primit banii promiși. Supărat, străinul a plecat, dar s-a întors într-o zi de duminică, 26 iunie 1284, în timp ce locuitorii erau la biserică. Cântărețul a început să cânte o altă melodie, iar cei 130 de copii din Hameln, aflați la joacă, s-au adunat vrăjiți în jurul lui.

Der Rattenfänger i-a condus apoi spre peștera de pe Koppenburg, un deal din afara orașului, unde au dispărut cu toții, lăsând mare tristețe în urma lor.

Preluând legenda și făcând-o cunoscută, povestea Fraților Grimm ne spune că, după ce au călătorit pe sub pământ zile întregi, copiii din Hameln au ajuns în Transilvania, unde au întemeiat șapte cetăți săsești (Siebenbürgen).

Faptele relatate de legendă coincid cu fapte atestate istoric: prima etapă a stabilirii germanilor în Transilvania coincide cu data aproximativă a dispariției copiilor din Hameln, iar zona de origine a primilor sași este, se pare, chiar cea a Hamelnului.

MOȘTENIRE CULTURALĂ

Biserica fortificată din Prejmer
(jud. Brașov)

Curtea Domnească din Târgoviște
(jud. Dâmbovița)

Mănăstirea Negru Vodă din Câmpulung
Muscel (jud. Argeș)

Harta orașului medieval Sibiu

I. Priviți cu atenție harta de mai sus și răspundeți cerințelor următoare.

1. Precizați denumirea medievală a orașului Sibiu. Explicați.

.....

.....

2. Identificați cât mai multe elemente de arhitectură specifice unui oraș medieval.

.....

.....

3. Precizați ce fel de influențe s-au manifestat în arhitectura orașelor din spațiul românesc în Evul Mediu.

.....

.....

4. Enumerați alte orașe apărute în spațiul intracarpatic.

.....

.....

II. În sursa următoare aveți o descriere a orașului Sibiu realizată de G. Reicherstoffer în lucrarea *Chorographia Transilvaniei*:

„Capitala Sibiu, oraș prea vestit, care își ia numele de la râul Cibin [...] e întărit cu două rânduri de ziduri și înconjurat de șanțuri foarte adânci și de jur împrejur cu iazuri și canale nu puține, răspândite pe o suprafață mare [...] și este înfrumusețat și împodobit de clădiri mărețe.“

Apreciați, comparând cu informațiile oferite de hartă, veridicitatea acestei descrieri. Identificați elementele comune ambelor surse.

.....

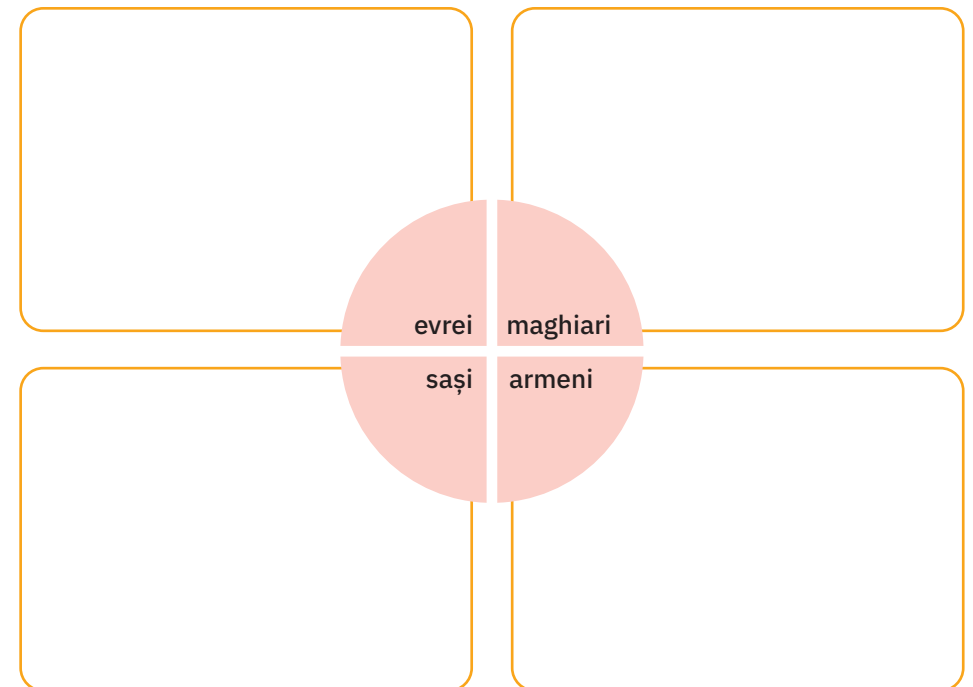
.....

.....

.....

.....

III. Completați, pentru fiecare comunitate etnică înscrisă în schema de mai jos, câte două informații relevante pentru existența lor în Epoca Medievală.

3 Spațiul românesc și politica de *cruciadă târzie*, de la Mircea cel Bătrân la Mihai Viteazul

CUVINTE-CHEIE

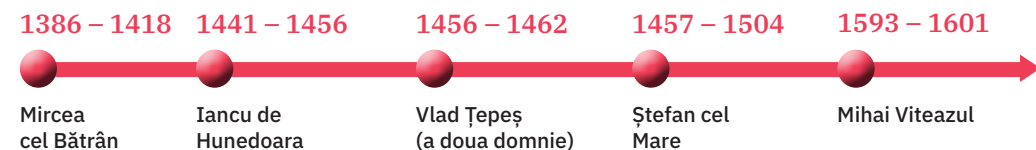
- **suzeranitate** = control exercitat de un stat asupra altuia lipsit de independență, dar care își păstrează autonomia;
- **vasalitate** = situație de dependență politică a unui stat față de altul mai puternic, cu păstrarea autonomiei;
- **autonomie** = drept al unui stat de a se administra după legile proprii în cadrul unui regim de dominație.

IDEI-CHEIE

- În secolele al XIV-lea – al XVI-lea, Țările Române au jucat un rol activ în lupta antiotomană (*cruciada târzie*).
- Mircea cel Bătrân a încheiat o alianță antiotomană cu Ungaria și a luptat cu turcii la Rovine (1394/1395) și Nicopole (1396). În anul 1417 a acceptat plata tributului.
- Iancu de Hunedoara, în calitate de voievod al Transilvaniei, a luptat cu turcii în Campania cea lungă (1443), la Varna (1444) și Belgrad (1456).
- Vlad Țepeș a încheiat o alianță cu Ungaria, iar în 1462 s-a confruntat cu puterea otomană în lupta de la Târgoviște.
- Ștefan cel Mare a avut ca obiectiv apărarea independenței țării. A purtat numeroase lupte cu ungurii, tătarii, polonezii și turcii. Cu cei din urmă a luptat la Vaslui (1475), Războieni (1476), Cătălbuga (1485), Scheia (1386). Spre sfârșitul domniei a acceptat plata tributului (regim tributar).
- Mihai Viteazul a continuat lupta antiotomană militară și diplomatică a domnitorilor români, renăscând ideea de *cruciadă târzie*. A aderat la Liga Sfântă, iar în 1598 a încheiat un tratat cu Imperiul Habsburgic. A luptat cu turcii la Călugăreni și Giurgiu. În anul 1597, Mihai Viteazul a încheiat pace cu turcii. Acesta a realizat și prima unire a Țărilor Române. În anul 1599, în urma bătăliei de la Șelimbăr, Mihai Viteazul a unit Transilvania, iar în primăvara lui 1600, a unit Moldova. Unirea nu a rezistat, Mihai Viteazul fiind asasinat.

Harta Țărilor Române în timpul lui Mihai Viteazul

I. Notați câte un fapt istoric relevant pentru fiecare dată istorică menționată mai jos.

1396

.....

1456

.....

1462

.....

1476

.....

1600

.....

.....

II. Stabiliți ce relații au avut domnitorii români cu fiecare dintre personalitățile contemporane lor, ilustrate mai jos.

Rudolf al II-lea

.....

.....

.....

.....

George Basta

.....

.....

.....

.....

Andrei Báthory

.....

.....

.....

.....

Baiazid

.....

.....

.....

.....

III. Completați spațiile libere cu informațiile corecte. Textul se referă la lupta antiotomană a domnitorului Mihai Viteazul.

Refuzul de a plăti și răscoala antiotomană declanșată de Mihai Viteazul în anul au determinat reacția Campania lui Sinan Pașa la nord de Dunăre a atins apogeul la 13/23 august 1595, în bătălia de la, terminată cu victoria lui Acesta s-a retras apoi spre munți, așteptând ajutorul lui Sigismund Cu ajutor transilvănean, Mihai a reușit să elibereze pe rând orașele Târgoviște, București, ocupate între timp de către, obținând apoi la o victorie decisivă.

Prin victoriile de la Călugăreni și Giurgiu, Mihai a redobândit țării și a evitat transformarea ei în

ISTORIA ALTFEL

LUPTA DE LA BELGRAD

Încurajat de cucerirea Constantinopolului (1453), Imperiul Otoman, condus de sultanul Mehmed al II-lea, a dorit să-și continue expansiunea teritorială spre centrul Europei, pregătindu-se să cucerească Ungaria. Punctul de plecare era teritoriul Serbiei de astăzi, aflată în mare parte sub stăpânire otomană. Singura piedică reală era Cetatea Belgrad, cetate de frontieră aflată la acea dată sub stăpânire maghiară.

Luptele pentru cucerirea acestei cetăți au fost crâncene, sultanul însuși fiind rănit și scăpând greu cu viață. În pregătirea luptei, Iancu de Hunedoara reușise să strângă în jur de 25 000 de luptători, o parte a acestora fiind trimiși la Belgrad, pentru a întări garnizoana ce apăra cetatea. Restul trupelor au rămas la Seghedin.

Luptele au început la 4 iulie 1456, cu bombardarea Belgradului de către otomani și cu blocarea aprovizionării cetății pe Dunăre, cu ajutorul flotei fluviale. Zece zile mai târziu, Iancu de Hunedoara a reușit să spargă blocada, învingând flota turcă. La 21 iulie, încercând să forțeze victoria, sultanul a ordonat asaltul general, acesta fiind respins de apărători. În ziua următoare, Iancu de Hunedoara a declanșat atacul, obligându-i pe turci să se retragă. Au lăsat în urmă o pradă uriașă și foarte mulți morți și prizonieri.

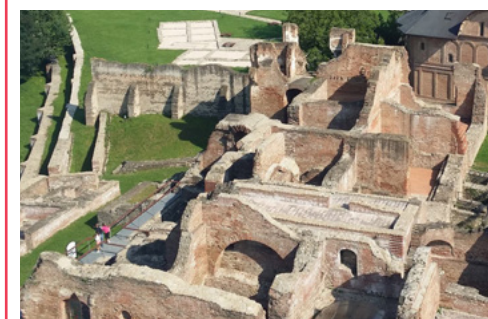

Pictură turcească
ilustrând
Asediul Belgradului
din 1456

Victoria obținută de Iancu de Hunedoara a decis soarta lumii creștine, oprind înaintarea turcilor spre inima Europei timp de mai multe decenii. În cinstea victoriei, Papa Calixt al III-lea a cerut ca fiecare biserică să tragă clopotele la prânz, obicei păstrat și astăzi în lumea creștină.

Iancu de Hunedoara nu s-a putut bucura însă de victorie prea mult, fiind una din victimele epidemiei de ciumă ce a izbucnit la Belgrad. A murit la 11 august 1465, în tabăra de la Zemun, și a fost înmormântat în Catedrala Catolică de la Alba Iulia. În epitaful de la mormântul său scrie „A căzut coroana regatului, s-a stins lumina lumii!“.

MOȘTENIRE CULTURALĂ

Curtea Domnească de la Hârlău (jud. Iași)

Cetatea Albă (Ucraina)

Mănăstirea Putna (jud. Suceava)